Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000921

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-02-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ 12/12 від 18.03.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ружинскас Олександр Віталійович
2. Oleksandr Ruzhynskas

Кваліфікація: 292

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5787-8103

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 292

Назва наукової спеціальності: Міжнародні економічні відносини

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Міжнародні економічні відносини

Дата захисту: 23-02-2024

Спеціальність за освітою: Міжнародні економічні відносини

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 11.051.062

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 72.15, 06.52.45

Тема дисертації:

1. Трансформація зовнішньоторговельної політики країн в умовах нерівномірності глобального економічного розвитку

2. Transformation of foreign trade policy of countries in conditions of asymmetric global economic development

Реферат/анотація:

1. У теоретичній частині дослідження систематизовано чинники, що впливають на економічне зростання, виокремлено провідну роль міжнародної торгівлі в якості важеля економічного зростання. Зроблено висновок, що на різних історичних етапах існує варіативність джерел, детермінантів та рушійних сил економічного прогресу. Надано еволюцію теоретичних поглядів на механізм впливу міжнародної торгівлі на нерівномірність глобального економічного розвитку, з виокремленням зовнішньоторговельного важеля як постійного та ключового в контексті трансформації технологічної парадигми на етапі активного використання кібернетичних систем та цифровізації виробництва. Виявлено появу нових типів зовнішньоторговельної політики в контексті активізації технологічної трансформації економічного розвитку. Формування нового типу зовнішньоторговельної політики – цифрового неопротекціонізму характерно в першу чергу для розвинених країн, і використовується з метою збереження національних конкурентних переваг. Надано визначення цифрового протекціонізму. Проаналізовано політику цифрового протекціонізму

у країнах Азії та Європи. Визначено актуальність цифрового протекціонізму для України з метою підвищення конкурентоспроможності економіки країни завдяки розвитку порівняльних переваг у сучасних технологічних галузях в умовах формування постіндустріального типу економіки. В аналітичній частині дослідження визначено провідні тенденції глобального економічного розвитку на сучасному етапі, проаналізовано позиціонування країн в умовах нерівномірності глобального економічного розвитку та окреслено сучасні тренди міжнародної торгівлі в умовах трансформації зовнішньоторговельної політики країн. Проаналізовано сучасні трансформації зовнішньоекономічної політики країн в умовах цифровізації та визначено, що провідні країни світу, розуміючи роль цифрових технологій та технологічних зрушень в економічному розвитку, вбачають цифрові трансформації як пріоритетні, що, у свою чергу, впливає та трансформації і зовнішньоторговельної політики. Так, розвинені країни зосереджені на захисті національної економіки та захисті внутрішніх виробників: законодавчо регулюються експорт, реекспорт продукції та технологій з країни, передача продукції та технологій на території інших держав. Країни, що розвиваються, натомість направлені на більшу інтеграцію до глобальних ланцюжків створення вартості, що передбачає планомірне підвищення відкритості економіки як в торгівлі, так в інвестиціях. При проведенні авторських розрахунків Індексу умов торгівлі, зроблено висновок, про варіативність умов торгівлі в країнах в залежності від рівня економічного розвитку. Найбільш економічно розвинені країни з значним науково-технічним, інвестиційним потенціалом мають стабільні значення умов торгівлі. Інша група країн демонструє погіршення умов торгівлі, зокрема у пандемійні роки, що свідчить про застосування протекціоністських заходів. У результуючій частині дослідження здійснено економетричне моделювання впливу економічного розвитку на зовнішню торгівлю країн. Визначено імперативи зовнішньої торгівлі країн в контексті нерівномірності глобального економічного розвитку, а саме: в умовах цифрових трансформацій наявною є варіативність детермінантів зовнішньої торгівлі країн в залежності від ступеня економічного та технологічного розвитку. Обґрунтовано, розроблено та розраховано Інтегральний індекс міжнародної торгівлі в умовах цифровізації, що дозволило виокремити провідні драйвери впливу на ефективність міжнародної торгівлі країн в сучасних умовах та дало змогу підтвердити провідну роль зовнішньоторговельної політики для країн в сучасних умовах та обґрунтувати сучасні напрями трансформації зовнішньоторговельної політики країн в умовах нерівномірності глобального економічного розвитку. Розроблено логіко-структурну схему трансформації торговельної політики країни в умовах нерівномірності глобального економічного розвитку, яка включає в себе цілі та сфери трансформації в контексті глобального цифрового переходу, а також заходи, необхідні для ефективного впровадження цих змін, з виокремленням необхідності узгодження використання політики цифрового неопротекціонізму, що є важливим як для розвинених країн, так і для країн, що розвиваються в контексті глобальних цифрових трансформацій. Ключові слова: міжнародна торгівля, глобальна торгівля, зовнішня торгівля, експорт, імпорт, зовнішньоекономічна діяльність, міжнародна торговельна політика, зовнішньоекономічна політика, зовнішньоторговельна політика, протекціонізм, неопротекціонізм, діджиталізація, цифрова торгівля, тарифні та нетарифні заходи, асиметрична торгівля.

2. In the theoretical part of the study, the factors affecting economic growth are systematized, the leading role of international trade as a lever of economic growth is highlighted. It is concluded that at different historical stages there is variability of economic progress' determinants, sources and driving forces. The evolution of theoretical views on the mechanism of international trade's influence on the unevenness of global economic development is given. The foreign trade's lever was singled out as a constant and key in the context of the technological paradigm transformation at the stage of active use of cybernetic systems and digitalization. The emergence of new types of foreign trade policy in the context of the intensification of the economic development technological transformation been revealed. The formation of a new type of foreign trade policy (digital neo-protectionism) is characteristic of developed countries, and is used to preserve national competitive advantages. A definition of digital protectionism is given. The policy of digital protectionism in the countries of Asia and Europe is analyzed. The relevance of digital protectionism for Ukraine is determined in order to increase the competitiveness of the country's economy. This could be due to the comparative advantages' development in modern technological industries in the conditions of the post-industrial type of economy formation. In the analytical part of the study,

the leading trends of global economic development at the current stage are determined; the positioning of countries in the conditions of uneven global economic development is analyzed; the current trends in international trade are outlined in the context of the countries' foreign trade policy transformation. Modern transformations of the countries' foreign economic policy in the conditions of digitalization were analyzed. It was determined that the leading countries of the world understand the role of digital technologies and technological shifts in economic development and see digital transformations as a priority, which, in turn, affects the transformation of foreign trade policy as well. Thus, developed countries are focused on the protection of the national economy and the protection of domestic producers: export, re-export of products and technologies from the country, transfer of products and technologies to the territory of other states are regulated by law. Developing countries, on the other hand, are aimed at greater integration into global value chains, which involves a systematic increase in the openness of the economy both in trade and investment. When carrying out the author's calculations of the Trade Conditions Index, a conclusion was made about the variability of trade conditions in countries depending on the level of economic development. The most economically developed countries with significant scientific, technical and investment potential have stable terms of trade. Another group of countries shows a deterioration in trade conditions, particularly during pandemic years, which indicates the use of protectionist measures. In the resulting part of the study, econometric modeling of the impact of economic development on the countries' foreign trade was carried out. The imperatives of countries' foreign trade in the context of uneven global economic development are determined, namely: in the conditions of digital transformations, there is variability in the determinants of countries' foreign trade depending on the degree of economic and technological development. The Integral index of international trade in the conditions of digitalization was substantiated, developed and calculated. It became possible to single out the leading drivers that influence on the effectiveness of international trade of countries in modern conditions. It was confirmed the leading role of foreign trade policy for countries in modern conditions. It was substantiated the modern directions of countries' foreign trade policy transformation in conditions of uneven global economic development. A logical and structural diagram of the country's trade policy transformation in conditions of uneven global economic development has been developed. It includes the goals and areas of transformation in the context of the global digital transition, as well as the measures necessary for the effective implementation of these changes, highlighting the need to coordinate the use of digital neo-protectionism policy, which is important for both developed and developing countries in the context of global digital transformations. Keywords: international trade, global trade, foreign trade, export, import, foreign economic activity, international trade policy, foreign economic policy, foreign trade policy, protectionism, neoprotectionism, digitization, digital trade, tariff and non-tariff measures, asymmetric trading.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації:
- 1. Ruzhynskas O. Transformation of Ukraine's foreign trade policy in the context of the free trade agreement with the EU. Public security and public order. 2022 (29). P. 187-199. https://doi.org/10.13165/PSPO-22-29-27
- 2. Хаджинов І.В., Ружинскас О.В. Методологічні засади неопротекціонізму в епоху діджитилізації. Вісник Маріупольського державного університету Серія: Економіка (Bulletin of Mariupol State University. Series:

Economics). Випуск 22. 2021. С.59-67. https://doi.org/10.34079/2226-2822-2021-11-22-59-67

- 3. Ружинскас О. Трансформація зовнішньоторговельної політики ЄС в сучасних умовах. Економіка і організація управління. № 1 (45). 2022. С. 107-115. https://doi.org/10.31558/2307-2318.2022.1.11
- 4. Ружинскас О.В. Сучасні детермінанти зовнішньоторговельної політики розвинених країн світу. Вісник Маріупольського державного університету Серія: Економіка (Bulletin of Mariupol State University. Series: Economics). Випуск 24. 2022. С.89-98. https://doi.org/10.34079/2226-2822-2022-12-24-89-98
- Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:
- 5. Ружинскас О.В. Сучасні напрями трансформації зовнішньоекономічної політики країн. Праці XXII Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Управління розвитком соціально-економічних систем: глобалізація, підприємництво, стале економічне зростання» (2 грудня 2022 р., м. Вінниця). Том 1. Ред. кол. та ін. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. С.177-1802
- 6. Ружинскас О.В. Теоретичні засади цифрового неопротекціонізму: досвід для України. Розвиток ринку праці в умовах глобалізаційних зрушень: виклики для України: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 27 квітня 2023 року). Київ: МДУ, 2023. С. 110-113.
- 7. Ружинскас О.В. Напрями трансформації зовнішньої торгівлі України. Сучасні тенденції розвитку економіки та обліку: наукові горизонти. Всеукраїнська науково-практична конференція 23 березня 2023 року: Збірник тез доповідей. Луцьк: ДВНЗ «ДонНТУ», 2023. С. 179-182
- 8. Ружинскас О.В. Регулювання міжнародної торгівлі: сучасні тренди. Праці XXIII Всеукраїнської наукової конференції студентів та молодих вчених «Проблеми розвитку соціально-економічних систем в національній та глобальній економіці». Том II. Ред. кол. Орєхова Т.В. та ін. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. С. 46-49

Наукова (науково-технічна) продукція: теоретико-методологічні положення та практичні рекомендації щодо трансформації зовнішньоторговельної політики країн в умовах нерівномірності глобального економічного розвитку

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення зовнішньоторговельної політики країн в умовах нерівномірності глобального економічного розвитку

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U002287

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кістерський Леонід Леонідович

2. Leonid Kisterskyi

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1423-3505

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=olNoDtsAAAAJ&hl=uk&oi=sra

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дугінець Ганна Володимирівна

2. Ganna Duginets

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3708-3666

Додаткова інформація: https://www.webofscience.com/wos/author/record/1052147; Scopus Autor ID: 57223359633; ResearcherID: L-9850-2016; https://scholar.google.com.ua/citations?user=xVMU-2UAAAAJ&hl=uk&authuser=2

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яценко Ольга Миколаївна

2. Olha Yatsenko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4399-2217

Додаткова інформація: https://www.webofscience.com/wos/author/record/1461230; ResearcherID: C-4187-2018; Scopus Author ID: 57195903062; https://scholar.google.com/citations?user=8TPtUncAAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), 54/1, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орєхова Тетяна Вікторівна

2. Tetiana Oriekhova

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3650-5935

Додаткова інформація: https://www.webofscience.com/wos/author/record/2470154; Scopus Autor ID 57751337500; ResearcherID: AAC-6415-2022; https://scholar.google.com/citations?user=jGqqEcIAAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іщук Юлія Анатоліївна

2. Yuliia Ishchuk

Кваліфікація: д.філософ, доцент, 292

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4187-7816

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=FMDQG48AAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Савченко Марина Василівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Савченко Марина Василівна

Відповідальний за підготовку облікових документів Солобут Ольга Сергіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна